

{ } { }

Bakara Suresi

272

GİT

## ◀ Bakara / 272 ▶



لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ  
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلِأَنْفُسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ  
إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوفَّ  
إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

**Türkçe Transcript**

Leyse ‘aleyke hudâhum velâkinna(A)llâhe yehdî men yeşâ(u)<sup>(k)</sup>  
vemâ tunfîkû min hayrin feli-enfusikum<sup>(c)</sup> vemâ tunfîkûne illâ-  
btigâe vechi(A)llâh(i)<sup>(c)</sup> vemâ tunfîkû min hayrin yuveffe ileykum  
veentum lâ tuzlemûn(e)

**Abdülbaki Gölpınarlı Meali**

Onları doğru yola götürmek sana ait değil. Fakat Allah dilediğine doğru yolu gösterir. Hayra ait bir şey vererseniz bunun faydası size. Zaten yoksullara vermeniz de ancak Allah rızası içindir. Hayır yapmak için verdiğiniz şey, size fazlalaştırılır ve siz zulüm görmezsiniz.

**Abdullah-Ahmet Akgül Meali**

(Ey Resulüm!) Onların hidayete ermesi, Senin üzerinde (bir yükümlülük) değildir. (Senin görevin sadece tebliğdir. Çünkü) Ancak Allah, dilediğini hidayete erdirir. (Mü'min kullarıma de ki:) “Hayır olarak her ne infak ederseniz, kendiniz içindir. Zaten siz, ancak Allah’ın hoşnutluğunu istemekten başka (bir amaçla) infak etmezsiniz. Ve hayırdan her neyi infak ederseniz (hepsinin karşılığı hiçbir) -haksızlığa (zulme) uğratılmaksızın- size eksiksizce ödenecektir.”

[Not: Bu ayette cömertliğin, İlâhi rahmet ve hidayeti celbedeceğine dikkat çekilmektedir.]

**Abdullah Parlıyan Meali**

Ey peygamber! İnsanları hidayete erdirmek senin işin değil. Zira ancak Allah isteyen kimseyi dilediği şekilde hidayete erdirir. Ve yalnız Allah'ın rızasını kazanmak için harcamanız şartıyla başkalarına her ne iyilik yaparsanız, bu kendi yararınızdır. Çünkü, yapacağınız her iyilik, size olduğu gibi geri dönecek ve size haksızlık yapılmayacaktır.

#### **Ahmet Tekin Meali**

Onları doğru, hak yola iletmek sana ait değildir. Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri doğru yola iletir. Karşılık gözetmeden yaptığınız hayırlar kendi iyiliğiniz içindir. Karşılık gözetmeden, gönüllü yapacağınız hayırları ancak Allah'ın rızasını kazanmak için yapmalısınız. Karşılık gözetmeden gönüllü yaptığınız hayırların mükâfatı size eksiksiz verilir. Size haksızlık da yapılmayacaktır.

*bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/52; 18/28; 30/38-39; 76/9.*

#### **Ahmet Varol Meali**

Onları hidayete ulaştırmak senin üzerine değildir. Ancak Allah dilediğini hidayete erştirir. Hayır olarak ne harcarsanız kendiniz içindir. Siz zaten ancak Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak amacıyla harcarsınız. Hayır için ne vererseniz size karşılığı eksiksizce verilir ve siz haksızlığa uğratılmazsınız.

#### **Ali Bulaç Meali**

Onların hidayete ermesi, senin üzerinde (bir yükümlülük) değildir. Ancak Allah, dilediğini hidayete erdirir. Hayır olarak her ne infak ederseniz, kendiniz içindir. Zaten siz, ancak Allah'ın hoşnutluğunu istemekten başka (bir amaçla) infak etmezsiniz. Hayırdan her ne infak ederseniz -haksızlığa (zulme) uğratılmaksızın size eksiksizce ödenecektir.

#### **Ali Fikri Yavuz Meali**

İnsanların yola gelmesi senin üzerine borç değil; (ancak sana düşen hidayete dâvettir.) Şu kadar var ki Allah, dilediğini yola getirir. Malınızdan hayır adına her ne harcarsanız hep kendi menfaatiniz içindir. Zaten siz (müminler), ancak Allah rızasını gözeterek verirsiniz. Böylece hayra dair her ne vererseniz onun sevabı tam olarak size ödenir. Hakkınız yenmez ve size zulüm edilmez.

#### **Bahaeddin Sağlam Meali**

Onların doğru yolu bulması sana ait değildir. Fakat Allah, istediğini doğru yola iletir. Başkasına verdiğiniz her mal, kendiniz içindir. Zaten siz Allah'ın rızasından başka bir şekilde vermezsiniz. Verdiğiniz her mal ve hayır, size zulmedilmeden size geri verilecektir.

**Bayraktar Bayraklı Meali**

Ey Peygamber! İnsanları hidayete erdirmek sana ait değildir; ancak Allah dileyeni hidayete erdirir. Sadece Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla başkalarına her ne iyilik yaparsanız bu kendi yararınızdır. Çünkü yapacağınız her iyilik size, olduğu gibi geri dönecek ve size haksızlık yapılmayacaktır.

**Besim Atalay Meali (1965)**

Onları, doğru yola götürmek sana düşmez; Allah istediğin doğru yola götürür; ne mal harcederseniz yine ken-dinizedir, ancak, Allahın hoşnutluğun gözeterek harcayın, ne mal harcanırsanız size ödenecektir, zulmolunmaz sizlere

**Cemal Külünkoğlu Meali**

Onları doğru yola iletmek sana ait değildir (senin görevin sadece tebliğdir). Lâkin ancak Allah dileyeni (gerçeğe ulaşmak isteyen) doğru yola iletir. Hayır, olarak harcadıklarınız kendi iyiliğiniz içindir. Yapacağınız hayırları ancak Allah'ın rızasını kazanmak için yapmalısınız. Çünkü yapacağınız her iyilik size eksiksizce geri dönecek ve size haksızlık yapılmayacaktır.

*Bu ayetlerde inananlara ciddi mesajlar vardır. Hem Allah'ın rızasını kazanmaya yönelik hem de insanlığın gereği olarak yapılan hayırlar sayesinde günahların bir kısmının affedileceği, ilk etapta zahiren sermayeden eksilmiş gibi görünse de yapılan yardım Allah'ın rahmetinin bereketine mazhar olacağından gerek dünyada ve gerekse de ahirette geri döneceği ve bu konuda kimsenin yaptığına karşılıksız kalmayacağı ifade edilmektedir.*

**Cemil Said (1924)**

Sen kâfirleri tarîk-i hidâyete sevke mecbûr değilsin Allâh istediğini irşâd ider. Ne kadar sadaka virir iseniz sizin hayrınıza hizmet ider. Allâh rızası için ne kadar tevzî'âtta bulunur iseniz size hayır yazılır. Aslâ haksızlığa dûçâr olmazsınız.

**Diyanet İşleri Meali (Eski)**

Onların doğru yola iletilmeleri sana düşmez, fakat Allah dilediğini doğru yola eriştirir. Sarfettiğiniz iyi şey kendinizedir, zaten ancak Allah'ın rızasını kazanmak için sarfedersiniz. Sarfettiğiniz iyi bir şeyin karşılığı haksızlığa uğratılmaksızın size verilir.

**Diyanet İşleri Meali (Yeni)**

Onları hidayete erdirmek sana ait değildir. Fakat Allah, dilediğini hidayete erdirir. Hayır olarak ne harcarsanız, kendiniz içindir. Zaten siz ancak Allah'ın rızasını kazanmak için harcarsınız. Hayır olarak her ne harcarsanız -hiç hakkınız yenmeden- karşılığı size tastamam ödenir.

**Diyanet Vakfı Meali**

(Ya Muhammed!) Onları doğru yola iletmek sana ait değildir. Lâkin Allah dilediğini doğru yola iletir. Hayır olarak

harcadıklarınız kendi iyiliğiniz içindir. Yapacağınız hayırları ancak Allah'ın rızasını kazanmak için yapmalısınız. Hayır olarak verdiğiniz ne varsa, karşılığı size tam olarak verilir ve asla haksızlığa uğratılmazsınız.

#### Edip Yüksel Meali

Onları doğruya iletmek sana düşmez. Ancak ALLAH dilediğini doğruya iletir. Muhtaçlara ettiğiniz her iyilik kendi yararınızdır. Yardımlarınız yalnız ALLAH için olmalı. Yaptığınız her iyiliğin karşılığı size eksiksiz ödenecektir. Haksızlığa uğratılmayacaksınız.

*Bak 57:22-23.*

#### Elmalılı Hamdi Yazır Meali

Onları yola getirmek senin boynuna borç değildir, ancak Allah dilediğini yola getirir. Yaptığınız her iyilik sırf kendiniz içindir. Siz yalnızca Allah rızasını gözetmenin dışında infak etmezsiniz. İyilik cinsinden ne infak ederseniz o size aynen ödenir. Size hiçbir şekilde haksızlık yapılmaz.

#### Elmalılı Meali (Orijinal)

Onların yola gelmesi senin üzerine değil velâkin Allahdır ki dilediğini yola getirir, ve hayır namına her ne infak ederseniz hep kendi lehinedir, ancak sırf Allah yüzünü gözeterek verirsiniz, bu vechile hayra dair her ne verirsiniz karşılığı size tamamen ödenir ve hiç hakkınız yenmez

#### Erhan Aktaş Meali

Onları hidayete iletmek sana düşmez. Allah, dileyeni doğru yola iletir.<sup>1</sup> Hayır olarak her ne infak<sup>2</sup> ederseniz, kendiniz içindir. Zaten siz, ancak Allah'ı hoşnut etmek için infak yaparsınız. Yapacağınız her hayrın karşılığı size tam olarak verilir ve size asla haksızlık yapılmaz.

*1. Hak edeni, dileyeni; doğru yolu bulma çabasında olanı. Allah, sapıklığı gerektiren şeyleri yapanı saptırır; doğru yola iletmeyi gerektiren şeyleri yapanı da doğru yola iletir demektir. Ayetteki "Şâe" sözcüğü, "dilediğini" anlamının yanı sıra, "şey edeni", "gayret göstereni", "bir şey yapmak isteyen" anlamına da gelmektedir. 2. Karşılıksız olarak yapılan yardım, bağış.*

#### Hasan Basri Çantay Meali

(Habîbim) onları (İnsanları) hidâyete erdirmek senin üstüne borç değil. Ancak Allah hidâyeti kime dilerse ona verir (nasıyb eder). Infak edeceğiniz hayır (mal) kendi fâidenizedir. Zâten siz, (Ey mü'minler) Allahın rızaasını aramaktan başka bir suretle infak da etmezsiniz ya. (Allah yolunda) maldan harcedeceğiniz (in mükâfatı) size fazlasıyla ödenecektir. Siz (bu hususda da) haksızlığa uğratılmayacaksınız.

### Hayrat Neşriyat Meali

(Ey Resûlüm!) Onların hidâyete ermesi sana âid değildir (senin vazîfen ancak tebliğdir); fakat Allah, dilediğini (hikmetine binâen kendi lütfundan) hidâyete erdirir.(2) Hem hayır (ve hasenât)dan ne sarf ederseniz, artık kendiniz içindir. Zâten (siz) yalnız Allah'ın rızâsını arzu ederek sarf edersiniz, bu yüzden hayır (ve hasenat)dan ne sarf ederseniz, (onun ecri) size tam olarak verilir ve (âhirette) size haksızlık edilmez.(3)

(2)“Üstâd-ı Mutlak ve Muktedâ-yı Küll (herkesin kendisine uyduğu) ve Rehber-i Ekmel (en mükemmel kılavuz) olan Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm: وَمَا عَلَيَّ الرَّسُولُ إِلَّا الْبَلَاغُ [Peygambere düşen ancak tebliğdir] olan fermân-ı İlâhiyeyi (Allah'ın emrini) kendine rehber-i mutlak ederek, insanların çekilmesiyle ve dinlememesiyle daha ziyâde sa'y (çalışma) ve gayret ve ciddiyetle tebliğ etmiş. Çünkü: إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ [Şüphesiz ki sen sevdiğin kimseyi hidâyete erdiremezsin; fakat Allah, dilediği kimseyi hidâyete erdirir] sırrıyla anlamış ki, insanlara dinlettirmek ve hidâyet vermek, Cenâb-ı Hakk'ın vazîfesidir. Cenâb-ı Hakk'ın vazîfesine karışmazdı.” (Lem‘alar, 17. Lem‘a, 137)

(3)Resûlullah (asm), Müslümanlar arasında fakirler çoğalınca, ashâbını müşriklere sadaka vermekten men‘ etti. Bununla, o müşrik fakirlerin ihtiyaç sevki ile İslâm'a gelmelerini arzu etmişti. Bunun üzerine bu âyet-i kerîme nâzil oldu. Ve Ashâb-ı Kirâm (radıyallâhü anhüm ecmaîn), onlara tekrar tasadduk etmeye başladılar. (Celâleyn Şerhi, c. 1, 342)

### İlyas Yorulmaz Meali

Onların doğru yola girmeleri senin yükümlülüğün değil, Fakat Allah dileyeni doğru yola ulaştırır. Mallardan ihtiyaç sahiplerine ne harcarsanız, kendi nefsiniz içindir. Yalnızca Allah'ın rızasını kazanmak şartıyla, mallardan ne harcarsanız size geri ödenir ve asla zulme uğramazsınız.

### İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

İnsanları doğru yola iletmek sana düşmez. Ancak Allah kimi dilerse onu doğru yola iletir. Vereceğiniz her iyi geçimliği ancak kendiniz için vermiş olursunuz. Vereceğiniz geçimliği yalnız Allah'ın sevgisini kazanmak için vermelisiniz. Verdiğiniz her iyi geçimliğin karşılığı size ödenir. Bu işte size kıyılmaz.

### İsmail Hakkı İzmirli

Onları hidayete erdirmek sana düşmez, fakat Allah dilediğine hidayet eder. Mal olmak üzere her ne harcederseniz kendinizdir [2]. Ancak Allah rızasını talep için harecedersiniz [3]. Her ne mal harcederseniz size tamamen mükâfatı verilir. Siz zülüm ve gadir de olunmazsınız.

[2] Onların küfürleri size ne zarar verir?

[3] Yahut harcınız ancak Allah rızası için olsun.

### Kadri Çelik Meali

(Ey Peygamber,) İnsanları hidayete erdirmek senin işin değil; zira ancak Allah, dilediğini hidayete erdirir. Ve yalnız Allah'ın rızasını kazanmak için harcamanız şartıyla, başkalarına her ne iyilik yaparsanız bu kendi yararınızdır: Çünkü yapacağınız her iyilik size olduğu gibi geri dönecek ve size haksızlık yapılmayacaktır.

#### Mahmut Kısa Meali

**Senin görevin, onları her ne pahasına olursa olsun hidâyete erdirmek değildir.** Sen sadece uyarmakla yükümlüsün ve dilediğini imana erdirmeye yetkisine sahip değilsin. Fakat yalnızca **Allah'tır**, samîmî bir kalple doğruya, gerçeğe ulaşmak **isteyeni doğru yola ileten.**

Ey inananlar! **İyilik nâmına yaptığınız her harcama, aslında kendi faydanızdır.** Çünkü siz yalnızca Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için harcama yapıyorsunuz. O hâlde, şu müjde ile sevinin: **Yaptığınız bütün iyilikler, size tam olarak —hem de kat kat fazlasıyla— geri ödenecek ve kesinlikle haksızlığa uğratılmayacaksınız.**

#### Mahmut Özdemir Meali

Onların hidayeti sana düşmez; ama Allah, dileyeceği kimseleri hidayete eriştirir. Maldan ne harcarsanız, kendiniz içindir. Sadece Allah'ın vechini / rızasını gözeterek harcayacağınız şeyler ve maldan harcayacağınız şeyler size geri verilir. Haksızlığa uğratılmazsınız.

#### Mehmet Çakır Meali

**Resulüm!** insanları yola getirmek senin görevin değildir. Ama Allah, değer bulduklarını yola getirecektir. Yaptığınız bütün hayırlar size geri dönecektir. Ama sadece Allah rızası için yapılanlar. Evet yaptığınız tüm hayırlar size aynen iade edilecektir. Hem de haksızlık edilmeden.

#### Mehmet Çoban Meali

Ey Resulüm inkâr edenleri hidayete erdirmek sana ait değildir. Fakat Allah kendisinden hidayet dileyene hidayetini nasip eder. İyilik yapmak üzere mallarınızdan ne harcarsanız kendiniz içindir. Zaten siz ancak Allah'ın rızasını kazanmak için harcarsınız. İyilik olarak her ne harcarsanız; Allah tarafından haksızlık yapılmadan karşılığı size tastamam ödenir.

#### Mehmet Okuyan Meali

Onların hidayeti senin üzerine (bir görev) değildir. Zira Allah dileyeni (layık gördüğünü) doğru yola ulaştırır. [\*] Her ne iyilik [infak] ederseniz kendiniz içindir. [\*]Yalnızca Allah rızası için [infak] edeceksiniz. Her ne iyilik [infak] ederseniz, size (karşılığı) tastamam verilecektir ve haksızlığa uğratılmayacaksınız.

*Bu cümle Kasas 28:56 ve 'Abese 80:7. ayetlerle birlikte okunmalıdır.  
Verilmek istenen mesaj, insanların hidayeti kendi iradeleriyle istemesi gerektiğidir. Uyarı kişi peygamber bile olsa muhatap istemediği*



sürece onu hidayete erdiremez. Önemli olan tebliğ etmektir. Buna rağmen doğru yola yönelmeyenlerin sorumluluğu kendilerine aittir. Yüce Allah hidayetini Hz. Muhammed'in isteğine göre şekillenmeyeceğini, isteyenin hidayete erdirileceğini haber vermektedir. 'Abese 80:7'de kulların arınmamasından Hz. Muhammed'in sorumlu olmadığı bildirilmektedir. İnsanlar sadaka ve infakta bulundukları kişilerden hidayete ermelerini dahi istememelidirler. Çünkü hidayette asıl belirleyici unsur kişinin kendi iradesiyle bunu dilemesidir. hidâyet bir akıl, irade ve gönül işidir. Kişi hidayeti kendisi isteyecek ki Yüce Allah da hidayeti yaratmış olsun. Şûrâ 42:52'deki bilgiler ışığında hidayet noktasında Hz. Muhammed'in yapabileceği için "yol göstermek" olduğunu söylemeliyiz. hidâyet etmek kul için kullanıldığında "yol göstermek, rehberlik etmek", Yüce Allah için kullanıldığında ise "hidayete erdirmek, hidayeti onaylamak" anlamında yorumlanmalıdır Bu ayet Bakara 2:134, 141, 286, En'âm 6:52, 164, İsrâ 17:13-15, Lokmân 31:33, Fâtûr 35:18, Zümer 39:7, Fussilet 41:46, Câsiye 45:15, Necm 53:38-39, Mümtehine 60:3 ve Zilzâl 99:7-8. ayetlerle okunmalıdır.

### Mehmet Türk Meali

(Ey Muhammed!) Onları doğru yola getirmek sana düşmez,<sup>1</sup> Allah, ancak dilediğini doğru yola iletir. Sadece Allah'ın rızasını kazanmak için harcamanız şartıyla, Allah yolunda hayır olarak her ne harcarsanız o, kendi menfaatinizedir.<sup>2</sup> Allah yolunda hayır olarak her ne harcarsanız, (âhirette) karşılığı size asla haksızlık yapılmadan eksiksiz olarak verilecektir.

*1 Yani, ey Muhammed! Onları yola getirmek senin görevin değil sen, ancak irşat ve tebliğle görevlisin. Bk. (Âlu İmrân: 20, Mâide: 92, 99, Ra'd: 40, Nahl: 35, 82, Nur: 54, Ahzab: 18, Yasin: 17, Şûra: 48, Teğabün: 12)*

*2 Ayetin bu bölümü, "(Allah yolunda) hayır olarak her ne harcarsanız o, kendi menfaatinize olduğundan dolayı siz de sadece Allah'ın rızasını kazanmak için infak edersiniz." diye de tercüme edilebilir.*

### Muhammed Esed Meali

[Ey Peygamber,] İnsanları hidayete erdirmek senin işin değil,<sup>260</sup> zira ancak Allah, dilediğini hidayete erdirir. Ve yalnız Allah'ın rızasını kazanmak için harcamanız şartıyla, başkalarına her ne iyilik yaparsanız bu kendi yararınızdır: Çünkü yapacağınız her iyilik size olduğu gibi geri dönecek ve size haksızlık yapılmayacaktır.

*260 Lafzen, "onların hidayeti senin üstüne vazife değil" -Yani, "sen yalnızca Allah'ın mesajını onlara aktarmaktan sorumlusun, onların buna gösterecekleri tepkiden değil": Burada kasdedilen insanlar, önceki ayetlerde sözü edilen muhtaçlardır. Öyle görünmektedir ki, Medine'ye hicretinden sonraki ilk günlerde Hz. Peygamber, kendi toplumu arasında yaygın olan büyük bir yoksulluk ile karşı karşıya gelince, arkadaşlarına "karşılıksız yardımın yalnız Müslümanlara yapılması" tavsiyesinde bulundu. Bu tavsiye yukarıdaki ayetin nüzülü ile hemen düzeltilti (bu mealde birçok Hadis, Taberî, Râzî ve İbni Kesîr tarafından nakledilmiştir, aynı zamanda Menâr III, 82 vd.). Diğer bazı Hadisler'e göre (başka kaynaklar gibi Neseî ve Ebû Dâvûd tarafından da kaydedilmiş ve bütün klasik müfessirler tarafından nakledilmiştir) Hz. Peygamber, bunun üzerine müminlere, karşılıksız yardımları, kişinin inancına bakmaksızın ihtiyaç duyan herkese vermelerini açıkça emretti. Sonuç olarak müfessirler arasında,*

yukarıdaki Kur'an ayetinin -tekil olarak ifade edilmiş olmasına ve Hz. Peygamber'e hitab ediyor görünmesine rağmen- bütün Müslümanlar için geçerli olan bir talimat olduğu konusunda tam bir ittifak vardır. Özellikle Râzî ondan şu ilave sonucu çıkarmaktadır: Karşılıksız yardım -yahut onu askıya alma tehdidi- hiçbir zaman inançsızları İslam'a çekmenin bir aracı olarak kullanılmamalıdır. Çünkü, imanın geçerli olması için derunî bir tatminin ve serbest bir seçimin ürünü olması gerekir. Bu, yukarıdaki 256. ayetle de uyumludur: "Dinde zorlama yoktur".

### Mustafa Çavdar Meali

Onları doğru yola getirmek senin üzerine görev değildir. Fakat Allah, dileyen kimseyi doğru yoluna iletir. Hayır olarak her ne verirsiniz, o kendiniz içindir. Siz, sadece Allah'ın rızasını kazanmak için verirsiniz. İyilik olarak ne verirsiniz, size tastamam ödenir ve üstelik siz hiçbir haksızlığa uğramazsınız. 12/103, 28/56

### Mustafa İslamoğlu Meali

(Ey Nebi!) İnsanların hidayeti senin elinde değildir; lâkin Allah tercih edeni/tercih ettiğini doğru yola yöneltir.[515] Hayır için harcadığınız herhangi bir şey kendi yararınızdır;[516] yeter ki yalnızca Allah'ı kazanmak[517] için harcayın; ve hayır için yapacağınız bir harcama, size tastamam geri dönecek ve siz kesinlikle haksızlığa uğramayacaksınız.[518]

[515] Zimnen: "Allah hak edip tercih edeni doğru yola yöneltmeyi ister." Çevirimiz men ile birlikte gelen yeşâ' fiillerinin çift özneli konumuna dayanır (Bkz: 13:27 ve 14:4, notlar). Yoksula yardım, o kadar hasbi ve o denli karşılık beklentisi olmadan yapılmalıdır ki, değil kişisel menfaat ve minnet altına alma, onun yanlış bulduğunuz inanç ve düşünce dünyasına müdâhale için bir araç olarak dahi kullanılmamalıdır. Çünkü hidayet, kulun talebiyle bağlantılı olarak Allah'tandır. Hidayet kişinin kendisine iyilik yapanın hatırı için onun istediği yola girmek değil; hakkın hatırına, kişinin özgür iradesiyle Allah'a teslim olmayı tercih etmesidir. [516] Hayır için yapılan herhangi bir harcamanın getirisini belirleyen şey, harcamanın kendisine yapıldığı kimseden daha çok harcamayı yapan kimsenin niyet, tavır ve davranışlarıdır. Çünkü, bu hayır ve iyilikten en kazançlı çıkan taraf, alan değil veren taraftır. Başkalarına iyilik yapan biri, aslında bilerek ya da bilmeyerek en çok kendine, kendi öz benliğine iyilik yapmaktadır. [517] Lafzî mânası "Allah'ın yüzü" olan bu ifade, Allah'ın zâtını ifade eden bir mecazdır. Evet, tamî tamîna "Allah'ı kazanmaktan" söz ediliyor: Allah'ı kazanan neyi kaybeder, Allah'ı kaybeden neyi kazanır? [518] Bu âyet indikten sonra Rasulullah ve mü'minler bu tavrı terk ettiler ve yardıma muhtaç olanlara, hangi inanca mensup olduklarına bakmaksızın yardım ettiler (Taberî, İbn Kesir vd). Bu, bir mü'minin, yanlış yolda olan insanların gönlünü İslâm'a ısındırmak için onlara yardım yapmasına mâni demek değildi. Ne ki, muhtaç insanlara yapılacak iyiliğin böyle bir şarta bağlanması, "iyilik" ve "hayır" kavramlarının yaslandığı insani ölçülerle de çelişiyordu. Çünkü, başkalarına karşılıksız yardımda bulunmanın ilk ve en temel şartı, "liyakat" ve "ihtiyaç"tı.

### Ömer Nasuhi Bilmen Meali

Onları hidâyete erdirmek senin üzerine (bir vecibe) değildir. Velâkin Allah Teâlâ dilediğine hidâyet nâsip buyurur. Ve hayırdan



her neyi infak ederseniz kendi nefsiniz için etmiş olursunuz. Ve siz ancak Allah Teâlâ'nın rızası için infakta bulunursunuz. Ve hayırdan her ne infak ederseniz size karşılığı ödenir ve siz zulme uğratılmayacaksınız.

#### Suat Yıldırım Meali

Onları hak yola getirmek senin görevin değil, lâkin Allah dilediğini doğru yola getirir. Hayır olarak yaptığınız her harcama sadece kendiniz içindir. Zaten siz Allah rızasını aramaktan başka bir gaye ile infak etmezsiniz. İşlediğiniz her hayrın mükâfatı size tamamen verilir ve sizin hakkınız yenmez. [6, 52; 18, 28; 30, 38-39; 76, 9]

#### Süleyman Ateş Meali

(Ey Muhammed) Onları yola iletmek sana düşmez, dilediğini doğru yola ileten Allah'tır. Verdiğiniz her hayır, kendiniz içindir. Çünkü yalnız Allah'ın rızasını kazanmak için veriyorsunuz. Verdiğiniz her hayır, size tastamam verilir ve hiç hakkınız yenmez.

#### Süleyman Tevfik (1927)

(Yâ Muhammed) İnsanların hidâyete götürülmesi senin üzerine değildir (sen bununla mükellef ve îmân itmelerinden mes'ûl değilsin) Lâkin Allâh dilediğini hidâyet ider. Hayırdan (maldan) infâk ittiğiniz her şey nefsiniz içündür. (Sevâbı ve ecrini siz kazanırsınız) Ancak Allâh rızasıyçün infâk idiniz. (Başka düşünceler sizi infâk veyâ men-'i infâka sebep olmasun) Hayırdan her ne infâk ider iseniz Allâh tarafından mukâbili size virilür ve bunda size zulüm olunmaz (Hakkınız zâyi' ve sevâbınız eksik idilmez) [1]

[1] Müslümanlar ehl-i zimmet ve ehl-i kitâbdan fakîr olan akrabâ ve ehibbâlarına ve 'ale'l'umûm muhtâcîne mu'âvenet ider ve sadaka virirlerdi. Bilâhare onların dūçâr-ı ihtiyâc olarak îmâna gelmelerini temîn maksadıyla sadaka virmeği Rasûlullah men' itdi. Bunun üzerine bu âyet-i kerîme nâzil olduğundan müslümanlar kemâ fi's sâbık ehl-i kitâbdan ve müşriklerden olan fukarâyâ mu'âvenete başladılar.

#### Süleymaniye Vakfı Meali

Senin görevin, onları yola getirmek değildir. Doğru yolu seçeni yola getiren Allah'tır. [\*] Hayra yapacağınız her harcama kendiniz içindir. Harcamayı, sırf Allah rızasını kazanmak için yapmalısınız. Harcadığınız her malın karşılığı size tam olarak verilir ve haksızlık görmezsiniz.

[\*] Kimin bunu içten istediğini sen bilemezsin.

#### Şaban Piriş Meali

(Ey Muhammed) Onları hidayete erdirmek senin üzerine borç değildir. Fakat Allah, dilediği kimseyi hidayete erdirir. İyilik olarak her ne vererseniz, o kendiniz içindir. Zaten siz, yalnız

Allah'ın rızasını kazanmak için verirsiniz. İyilik olarak ne verirsiniz haksızlığa uğratılmaksızın (bunun karşılığı) size eksiksizce ödenecektir.

### Ümit Şimşek Meali

Onları doğru yola iletmek senin görevin değildir; ancak Allah dilediğini doğru yola iletir. Hayır olarak ne harcayacak olsanız, kendiniz içindir. Zaten siz de ancak Allah rızası için harcarsınız. Hayır olarak harcadığınız şeyin karşılığı ise size eksiksiz ödenir; hiçbir haksızlığa uğramazsınız.

### Yaşar Nuri Öztürk Meali

Onların iyiyi ve güzeli bulmaları, senin üzerine bir borç değildir. Tam aksine, dilediğini/dileyeni iyiye ve güzele kılavuzlayan Allah'tır. Nimet ve imkândan başkalarına bağışladığınız, esasında sizin öz benlikleriniz lehinedir. Allah'ın yüzünü arzulama dışında bir şey için infak etmiyorsunuz. İnfak ettiğiniz her nimet size tam bir biçimde geri verilir. Ve siz, asla zulme uğratılmazsınız.

### Eski Anadolu Türkçesi

yoğdur üzerüne toğru yolları anlaruñ” velikin Tañrı toğru yol gösterür aña kim diler. dahı her ne kim nafağa eyleyesiz hayr, gendüzüñüz içündür. dahı nafağa eylemeyesiz illā dilemeginden ötürü Tañrı. dahı her ne kim nafağa eyleyesiz hayr, tamām degürinile size; dahı siz žulm olunmayasız.

### Satır Altı Meal (1534)

Yā Muhammed senüñ üstüne degüldür anlaruñ hidāyetleri, līkin TañrıTa‘ālā hidāyet virür kime dilese. Dahı ne kim şadağa eyleseñüz mālūñuzdan nefslerüñüz içündür, dahı şadağa eylemeñüz illā Tañrı Ta‘ālā rāzılığ-çun.Dahı her ne kim harc eyleseñüz mālдан ‘ivaží tamām virilür size, dahı sizehīç žulm olunmaz.

### Bunyadov-Memmedeliyev

(Ya Rəsulum!) İnsanları doğru yola yönəltmək sənin borcun deyildir. (Sənin vəzifən ancaq onları haqq yola də'vət etməkdir). Allah kimi istərsə, onu doğru yola yönəldər. Malınızdan sərf etdiyiniz hər hansı bir şeyin (mənfəəti) ancaq özünüz üçündür. Siz onu yalnız Allahın razılığını qazanmaq üçün verirsiniz. Malınızdan verdiyiniz hər hansı bir şeyin əvəzi tamamilə sizə ödəniləcəkdir. Sizə əsla zülm edilməz!

### M. Pickthall (English)

The guiding of them is not thy duty (O Muhammad), but Allah guideth whom He will. And whatsoever good thing ye spend, it is for yourselves, when ye spend not save in search of Allah's countenance; and whatsoever good thing ye spend, it will be repaid to you in full, and ye will not be wronged.

**Yusuf Ali (English)**

It is not required of thee (O Messenger., to set them on the right path(320), but Allah sets on the right path whom He pleaseth. Whatever of good ye give benefits your own souls, and ye shall only do so seeking the "Face(321)" of Allah. Whatever good ye give, shall be rendered back to you, and ye shall not Be dealt with unjustly.

*320 In connection with charity this means that we must relieve those really in need, whether they are good or bad, on the right path or not, Muslims or otherwise. It is not for us to judge in these matters. Allah will give light according to His wisdom. Incidentally it adds a further meaning to the command, "Let there be no compulsion in religion" (2:256). For compulsion may not only be by force, but by economic necessity. In matters of religion we must not even compel by a bribe of charity. The chief motive in charity should be Allah's pleasure and our own Spiritual good. This was addressed in the first instance to Al Mustafa in Madinah, but it is of universal application.*

*321 See note to 2:112, Wajh means literally: face, countenance; hence, favour, glory, Self, Presence.*